

ที่ ชบ ๐๐๒๓.๔/ว ๗๙๗๗

ศาลากลางจังหวัดชลบุรี
ถนนมนตเสวี ชบ ๒๐๐๐๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง หารือการอุทิศที่ดิน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี นายเมืองพัทยา และนายเทศมนตรีนคร ทุกแห่ง สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๓๒๓๔ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้ให้ความเห็นในข้อหารือของจังหวัดตรังเกียวกับการเบิกจ่ายงบประมาณอันเกิดจากการรังวัดแบ่งที่กับเป็นที่สาธารณะโดยยิ่งน้ำว่า กรณีของวันค่ารังวัดให้กับผู้อุทิศที่ดินได้นั้นจะต้องทำความตกลงเพื่อขอยกเว้นระเบียบกับผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัดในฐานะผู้รักษาการตามระเบียบกรมที่ดิน และกรณีหากที่ดินตกเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินแล้ว เทศบาลสามารถที่จะชำระค่าใช้จ่ายในการรังวัดแบ่งที่กับเป็นที่สาธารณะโดยยิ่งน้ำซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวข้อง กับการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินได้

จังหวัดชลบุรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นในข้อหารือดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้ที่ www.chonburilocal.go.th “หนังสือราชการ”

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอให้แจ้งเทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์กรบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฐิติกัณณ์ คำพา)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกษ
โทร. ๐-๓๘๒๗-๖๑๙๘-๙ ต่อ ๒๘ - ๓๑

สำเนาจดหมายเชิญการประชุม
ห้องเรียน ๑๒๓๔
เลขที่ ๑๗๖๕๓
วันที่ ๑๒ ต.ค. ๒๕๖๙
๑๐๘๑

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๒๗๒๓๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนครรภารามีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

กฤษณะ บุปผาเจริญ

นางสาวน้ำฝนกุญชลิกา

นางอัญชลิกา

นางสาวน้ำฝนกุญชลิกา
๑๔๔๙

๑๒ ต.ค. ๒๕๖๕

เรื่อง หารือการอุทิศที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดตรัง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๑๕๓๓๐

ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความเห็นในข้อหารือของจังหวัดตรังเกี่ยวกับ การเบิกจ่ายงบประมาณอันเกิดจากการรัฐวัสดุแบ่งทักษะเป็นที่สาธารณะโดยชน ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ พิจารณาแล้วเห็นว่าความเห็นในข้อหารือดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่จังหวัดในการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ จึงขอส่งเรื่องให้จังหวัดนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน ณัฐธารา ณิช รุจิราวด์กุล
โทร. ๐๘๑-๙๙๙๙-๙๙๙๙

ที่ มท ๐๘๐๕.๖/ ๑๕๑๓๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง หารือการอุทิศที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดตรัง ที่ ตง ๑๐๒๓.๔/๘๔๔๕ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

ตามที่ จังหวัดตรังแจ้งว่า ได้รับเรื่องหารือจากอำเภอเมืองตรัง กรณีเทศบาลตำบลคลองเตึง ได้รับอุทิศที่ดินจากประชาชน จำนวน ๓๗ ราย เพื่อให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ และสำนักงานที่ดินจังหวัดตรัง ได้มีหนังสือถึงเทศบาลตำบลคลองเตึงให้แจ้งผู้อุทิศที่ดินเป็นทางสาธารณประโยชน์ไปดำเนินการยื่นคำร้อง ขอรังวัดแบ่งหักเป็นที่สาธารณะประโยชน์ และชำระค่ามัดจำรังวัด ตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรับคำขอรังวัด การนัดรังวัด และการเรียกค่าใช้จ่ายในการรังวัดเฉพาะราย พ.ศ. ๒๕๔๗ จังหวัดตรังจึงได้ขอหารือกรณีดังกล่าวว่า สามารถยกเว้นค่ารังวัดให้กับผู้อุทิศที่ดินได้หรือไม่ และเทศบาลตำบลคลองเตึงสามารถที่จะชำระค่าใช้จ่าย ในการรังวัดแบ่งหักเป็นที่สาธารณะประโยชน์ได้หรือไม่ อย่างไร นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๕ กำหนดว่า สาธารณะมีบัติของแผ่นดินนั้น รวมทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อ สาธารณะประโยชน์หรือส่วนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งการเป็นสาธารณะมีบัติของแผ่นดินพิจารณา จากองค์ประกอบ ๒ ประการ ได้แก่ (๑) ต้องเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และ (๒) ต้องใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์ หรือส่วนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน การอนหรืออุทิศที่ดินให้รัฐเพื่อเป็นที่สาธารณะประโยชน์ เมื่อแสดงเจตนา อุทิศให้แล้ว ที่ดินดังกล่าวก็ย่อมเป็นสาธารณะมีบัติของแผ่นดินสำหรับเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๕ (๒) โดยสมบูรณ์ทันทีโดยไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนให้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๔๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สภาพความเป็นสาธารณะมีบัติของแผ่นดินไม่อาจสูญเสียไป เพราะการไม่ได้ใช้ และจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับแผ่นดินในเรื่องทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะมีบัติของแผ่นดิน ตามมาตรา ๑๓๐๖ มิได้ โดยเทียบเคียงคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๒/๒๕๓๔ คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖๔/๒๕๕๕ และคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๕๖๙/๒๕๕๗ ดังนั้น การที่ประชาชนอุทิศที่ดินบางส่วน ให้เทศบาลตำบลคลองเตึงเพื่อให้เป็นทางสาธารณะนั้น ที่ดินดังกล่าวຍ่อมตกเป็นสาธารณะมีบัติของแผ่นดิน ตามมาตรา ๑๓๐๕ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เทศบาลตำบลคลองเตึงจึงมีหน้าที่ในการดูแลรักษา และคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณะมีบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า หากที่ดินดังกล่าวตกเป็นสาธารณะมีบัติของแผ่นดินแล้ว เทศบาลตำบลคลองเตึงจึงสามารถเปิกจ่ายงบประมาณอัน เกิดจากการรังวัดแบ่งหักเป็นที่สาธารณะประโยชน์ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดิน อันเป็นสาธารณะมีบัติของแผ่นดินสำหรับเมืองใช้ร่วมกันตามข้อ ๓๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณะมีบัติของแผ่นดินสำหรับเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓

/และมีข้อพิจารณา ...

และมีข้อพิจารณาต่อว่า กรณีผู้อุทิศทั้ง ๑๓ ราย จะสามารถขอยกเว้นค่ารังวัดที่ดินที่อุทิศได้หรือไม่ เนื่องจากกรณีที่ดินที่อุทิศให้เทศบาลเป็นเพียงที่ดินบางส่วนซึ่งไม่มีขอบเขตที่ชัดเจนจำเป็นต้องรังวัดที่ดินดังกล่าว จึงเป็นกรณีความรับผิดชอบของเอกชนที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรับค่าขอรังวัด การนัดรังวัด และการเรียกค่าใช้จ่ายในการรังวัดเฉพาะราย พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับหนังสือสำเนา้งานเลขที่การคณารัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๑๑ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การปรับปรุง มติคณารัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการปฏิบัติกรณีทางราชการขอให้ราชภูมิอุทิศที่ดินให้หรือกรณีเข้าไปดำเนินการ ในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน อย่างไรก็ตาม กรณีขอยกเว้นค่ารังวัดให้กับผู้อุทิศที่ดินได้นั้น จะต้องทำความตกลงเพื่อขอยกเว้นและเบี่ยงกับผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัดในฐานะผู้รักษาการตามระเบียบกรมที่ดินดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความร่วมมือจังหวัดตรวจแจ้งผลการพิจารณาให้อำเภอเมืองตรัง แจ้งเทศบาลตำบลคลองเตึงดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวัฒน์ บุปparaเจริญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒
โทร./โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๘๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รุจิราวดีกุล
โทร. ๐๘๑-๙๘๘๗๔๐๐๗